

פחד דוד

יו"ל ע"י מוסדות "אורות חיים ומשה" ישראל

בנשיאות בנש"ק מורנו ורבנו הגה"צ רבי דוד חנניה פינטו שליט"א

בן הצדיק המלובן רבי משה אהרן פינטו זצ"ל ונכד הצדיק הקדוש המלובן רבי חיים פינטו זיע"א

שיחה שבועית לפרשת השבוע מאת מו"ר הגה"צ רבי דוד חנניה פינטו שליט"א

משכיל לדוד

המגמה; להתחזק במסירות נפש לכבוד שמים

"ויהי כבוא אברם מצרימה ויראו המצרים את האשה כי יפה היא מאוד - ויראו אתה שרי פרעה ויהללו אתה אל פרעה ותקח האשה בית פרעה"
(בראשית יב, יד-טו).

לכאורה קשה, הרי אברהם אבינו נלחם בגיבורים אשר בארץ, לא חת ולא זע מפני איש. הנה נמרוד שעשה עצמו לאלוה וכל העולם יראו מפניו, ואפילו החיות כשהיה נמרוד מהלך היו בורחים ממנו משום שלבש את בגדי אדם הראשון שהיו מצוירים בו ציורי החיות. ובכל אופן אברהם לא נרתע ממנו, וכאשר שמע ששבו את בן דוד לוט, יצא להילחם עם הארבעה מלכים פנים אל פנים, הוא לבדו עם אליעזר משרתו. וכמו שכתוב "ויהי בימי אמרפל מלך שנער וכו' ויקחו את לוט ואת רכושו וכו' וישמע אברם כי נשבה אחיו וירק את חניכיו וכו'" (שם יד, א וכו'). ופירש רש"י שאמרפל זהו נמרוד, שעשה מלחמה עם עוד שלשה מלכים. ואם כן אברהם שהייתה בו תעוזה כזו להילחם לבדו נגד הגיבור נמרוד, וכי לא יכול היה להילחם נגד פרעה במצרים ולקחת את אשתו בחזרה. וכן כאשר אבימלך לקח את שרה, אברהם רק התפלל ולא נלחם עמו להשיבה אליו. ומדוע לא נלחם איתם לשחרר את אשתו.

ונראה לבאר שהרי אברהם אמר על עצמו (בראשית יח, כז) "ואנכי עפר ואפר". כלומר, שכלפי עצמו היה בטל וכעפר נדמה בעיניו, ועל כן לצרכי עצמו ומשפחתו ואפילו אשתו לא הרגיש את עצמו ככל, ורק השליך על ה' יתברך, וכשנעשה לו עוול נשא אל ה' תפילה, אבל להילחם לא ראה את עצמו ראוי. אולם בשעה שהיה חילול השם בעולם, ונמרוד ששמו מעיד על מעשיו, שהמריד את העולם נגד הקב"ה, שובה את בן דוד לוט, ויש בזה חילול השם, יוצא אברהם מגדרו המתבטל, ונלחם לבדו עם אליעזר עבדו נגד הגיבורים ומנצחם.

ובאמת לעצמו לא לקח שום טובת הנאה מהמלחמה, וכמו שכתוב שאמר לו מלך סדום "תן לי הנפש והרכוש קח לך" (שם יד, כא). ונשבע אברהם "אם מחוט ועד שרוך נעל ואם אקח מכל אשר לך" (שם יד, כג). כלומר, שבשום אופן לא ייקח ממלחמה זו טובת הנאה, ואפילו הקטנה ביותר כשרוך, כי את המלחמה הזו ערך רק למען שם ה': אבל לדברים שלו באופן פרטי בטח בה' והלך אחריו לפי מה שהולך אותו ה'. ואף כשאמר לו ה' - "לך לך וכו' אל הארץ אשר אראך" (שם יב, א) ומיד בהגיעו לשם נהיה רעב בארץ, בטח בה' ללא עוררין. ואדם רגיל היה מתרעם וטוען על ה', לאיזו ארץ אמרת לי ללכת, לארץ שיש בה רעב. אבל אברהם שתק והלך אחרי מה שאמר

לו ה' - "לך רד מצרימה", כי את כל כולו העמיד רק לרשות ה' ולא חשב על צרכיו הפרטיים. מוסר השכל גדול יש ללמוד מכך, שאל לנו לחשוב על עצמנו וצרכינו, אלא רק על שם ה'. הנה במדינת ונצואלה שבדרום אמריקה, לעתים תוקפות את המדינה סופות גשמים נוראיות הגובות נפשות רבות, על ידי סחופות עימם אנשים. ולפני זמן מה נספו מסופות אלו אלפי בני אדם. וגם אני בעצמי היה לי נס מגשמים אלו, שהתאכסנתי שם אצל בעל בית אחד, וביום שהייתי אמור לטוס לביתי בצרפת, ביקשתי מהמארח שלי לצאת שש שעות קודם הטיסה לשדה התעופה. ובתחילה מארחי סירב ואמר שאין צורך לצאת כל כך מוקדם, שהרי הטיסה יוצאת רק בעוד שש שעות, אלא שמשוהו בהרגשתי דחף אותי לצאת מוקדם. לבסוף נתרצה המארח שלי ואכן נסענו מוקדם. וממש רבע שעה אחרי שנכנסנו לשדה התעופה התחיל לרדת גשם זלעפות בליווי רוחות, והסופה הנוראה הזו חוללה הרס וחורבן, חוררה את הכבישים וניקבה את הדרכים. ואם לא היינו יוצאים מיד לשדה התעופה, לא הייתי יכול לטוס עד שבועיים לאחר מכן, בגלל שהכבישים נחרבו וביטלו את הטיסות.

ולפני זמן מה שח לי יהודי ממדינה זו, שפעמיים ניצל בנס מהסופות הללו. פעם אחת היה ברכבו והחלה הסופה הזו, וכבר שברה את שמשות הרכב, ומסתבר שהיה מוצא שם את קברו, אלא שלפתע כאילו יד נעלמה פתחה את דלת המכונית והאיש יצא וניצל. ופעם שנייה גם היה במכוניתו, ושוב החלה הסופה הזו לשבר הרים ולפרק סלעים, וממש בנס נפל עם רכבו לתוך בור בכביש, ושם מצא לו את מחסהו מפני הסופה וניצל.

ושאלתי את אותו יהודי האם הוא מניח תפילין, ואמר לי - הייתי מניח אבל כבר הפסקתי. אמרתי לו כבר פעמיים ניצלת בנס, האם אתה לא רואה בזה איתות ממשמים שעליך להתחזק. הרי את המכונית כבר תיקנת, מה עם תיקון עצמך. וזהו אדם החושב רק על צרכיו ולא על רצון ה', שכשניצל שמח בהצלחתו, אבל לא חושב שצריך לתת להקב"ה תמורה כתודה. וזהו הלימוד המוסר וההדרכה שהדריכו אותנו האבות הקדושים להתחזק במסירות נפש לכל הנוגע לכבוד שמים, אבל מה שנוגע לצרכי האדם עצמו צריך שיהיה לו בטחון בהקב"ה ולא יעשה מהם עיקר.

ניתן להקדיש את העלון להצלחה לרפואה או לע"נ פרטים בטל: 02-6433605

ירושלים תל אביב באר שבע חיפה

הדלקת נרות 17:36 | 17:51 | 17:54 | 17:41

מוצאי שבת 18:47 | 18:49 | 18:50 | 18:48

רבינו תם 19:28 | 19:25 | 19:28 | 19:26

הילולא דצדיקיא

ח - רבי נחום מהורדנא

ט - רבי שמעון שקאפ, מח"ס שערי יושר

י - רבי רפאל אהרון בן שמעון, מח"ס נהר מצרים

יא - רחל אמנו

יב - רבי יהודה צדקה ראש ישיבת פורת יוסף

יג - רבי חיים יעקב ועקנין

יד - רבי אברהם אלימלך הי"ד, האדמו"ר מקרלין סטולין

המעוניין לקבל את העלון בדוא"ל ישלח הודעה: p@hpinto.org.il

במה מפטירין

הפטרות השבוע:

"למה תאמר יעקב" (ישעיה מ. מא)

הקשר לפרשה:

בהפטרות מדובר על אברהם במלחמתו עם ארבעת המלכים, ככתוב: "מי העיר ממזרח צדק וקראה לרגלו יתן לפניו גויים" וגו', ומלחמה זו מתוארת בפרשתנו.

"אל תיראי תולעת יעקב מתי ישראל אני עזרתך".

(ישעיה מא. יא)

כלומר, כמו שהתולעת אין כוחה אלא בפיה, והיא לה מפץ וכלי מלחמה לעמוד נגד הרים חזקים ומוצקים לשחקם הדק. כן ישראל יש כוח בתפילתם לעמוד נגד כל הקמים עליהם, ולדחות כל אבן נגף מהם יותר מכבלי קרב.

ועל זה אמר "תדוש הרים ותדוק וגבעות כמוץ תשים. תזרם ורוח תשאם".

ומה שידמה אותנו לתולעת, ולא לאחת החיות הטורפות זולת התולעת, שגם כן אין כוחם אלא בפיהם.

הורה לנו הנביא בזה דבר גדול. כי כל הנבראים, כוח להם לעמוד לעשות מה שעושים כל אחד בפני עצמו, אף בהיותו בדד באין עזר זולתו. לא כן התולעת. אם היא יחידה, אינה כלום, וכוחה גדול רק בהתאסף מהם חמרים חמרים. ובתנאי שיהיו כולם ביחד, אזי כל הר גבוה ותלול לא יעמוד נגדם, ואין ערך אז לגבורתם.

כן אנחנו אין לנו כח, כי אם בהיותנו יחד. אז אין ערך לגבורתנו. וכמאמר המדרש על פסוק (דברים כט. ט) "אתם נצבים היום כולכם". משל לעצים דקים חלשים, אם עושים מהם אגודה, חזקים הם. ע"ש.

(כוכב מיעקב)

"אל תיראי תולעת יעקב מתי ישראל אני עזרתך".

(ישעיה מא. יא)

יובן, כי כל גאולה שהיתה על ידי שליח, היא אחריה שעבוד.

אבל גאולה העתידה להיות במהרה בימינו - אין אחריה שעבוד, לפי שהיא באה על ידו יתברך.

וזהו מה שאמר הנביא "אל תיראי תולעת יעקב" - שתחשבי שגאולה זו תהיה גם כן כשאר גאולות. אלא כאן "אני עזרתך נאם ה' וגואלך אביר יעקב".

יהי רצון שתהיה הגאולה במהרה בימינו. אכ"ר.
(אדרת אליהו)

אמרי חכמים

שלא לאחר את הרכבת

"לו ישמעאל יחיה לפניך"

(בראשית יז. יח)

תוחלת החיים הממוצעת, מעסיקה את טובי מוחות החוקרים זה זמן רב. הם, החושבים שיש בידיהם מידע שימושי על כלכלת העולם (תוצר לוואי של מזון, תרופות, תעשייה ומסחר ושירותים נוספים) ניזונים ממספרים סטטיסטיים בלבד, ואנו כיהודים מאמינים יודעים היטב כי תוחלת החיים אינה עומדת למחקר או לסטטיסטיקה כל שהיא; הכל נגזר מידי שם של בורא העולם, הוא ברצותו מאריך ימים וחותר מזון לכל בריותיו אשר ברא ברחמיו וברוב חסדיו.

בספרות חז"ל מצויים למכביר אמרי חכמים המצביעים על רעיון יסודי זה, שאין אדם היודע את עתו וקצבת חייו. אף בקשתו של דוד המלך ע"ה "הודיעני ה' קצי ומדת ימי" - לא מולאה. וכך מובא בילקוט שמעוני (משלי י. תקמ"ז).

מעשה ברבי שמעון בן חלפתא שהלך לברית מילה וסעד שם, והשקה שם אותו אביו של תינוק יין ישן של שבע שנים. אמר לו (אבי הבן) מהיין הישן הזה אני מיישן לשמחה של בני.

היו נעורים עד חצי הלילה. רבי שמעון בן חלפתא שהיה בטוח על כוחו, יצא בחצי הלילה לילך לעירו. מצא שם מלאך המות בדרך, ראה אותו משחק. אמר לו; מי אתה? אמר לו; שלוחו של הקב"ה.

אמר לו; מפני מה אתה משחק?

אמר לו; משיחתן של בריות. שהם אומרים כך וכך אנו עתידין לעשות, ואינו יודע אימתי הוא נקרא. אותו האיש שהיה אומר מהיין הזה אני מיישן לשמחתו של בני, הרי הגיע פרקו למות אחר שלשים יום.

אמר לו הראה לי את פרקי; אמר לו לא עליך ועל כיוצא בך אני שולט - פעמים שהקב"ה חפץ במעשיכם הטובים ומוסיף לכם חיים, שנאמר "יראת ה' תוסיף ימים", וכן הוא אומר "יקר בעיני ה' המותה לחסידיו".

ומהו הלך המוסרי הנלמד מזה?

הלך הוא שעלינו להתאמץ לתפוס ולחטוף את המצוות, כדי שלא נגיע למצב שבו יראו לנו משמים שאיחרנו את הרכבת.

הגרי" זילברשטיין שליט"א מביא שתי דוגמאות לכך: יש רופאים יראי שמים

נצור לשונך

תולה ארץ על בלימה

מצוה לשבח

הרואה את חבריו שקנה חפץ, ורימו אותו, ולפי ההלכה אינו יכול לתבוע את אונאתו מחמת איזו סיבה, אסור לספר לו שרימו אותו, ואדרבה מצוה לשבח את המקח בפניו.

מן האוצר

מאוצרו של מו"ר הגה"צ
רבי דוד חנניה פינטו שליט"א

ערך הזמן

**"ויהי רעב בארץ וירד אברם מצרימה לגור שם
כי כבוד הרעב בארץ" (בראשית יב, י).**

אברהם אבינו יורד למצרים מפני הרעב בארץ אך לא קפצה לו הדרך, לעומתו אליעזר עבדו כשהלך לחרון לחפש ליצחק אשה קפצה לו הדרך, והדבר הוא לפלא, שהרי אברהם הלך במצות ה' ואילו אליעזר הלך במצות רבו, ועוד שזמנם של צדיקים חביב בעיני ה', אם כן מדוע לא קפצה דרכו של אברהם. ונראה להסביר שההליכה של אברהם הייתה בגדר ניסיון לכן לא קפצה לו הדרך, כדי שהניסיון יהיה גדול וכך יקבל אברהם אבינו שכר על כל רגע ורגע, ומשכר זה יושפעו גם הדורות הבאים. אך לאליעזר קפצה הדרך מכיוון שההליכה הייתה קשה עבורו וזאת משום שרצה שבתו תינשא ליצחק, והרי הקב"ה לא מעמיד אדם בניסיון שאינו יכול לעמוד בו ולכן קיצר ה' לאליעזר את הדרך והגיע מיד לחרון ונעשו לו ניסים ונפלאות.

מסופר שפעם בא אליהו הנביא לגאון מוילנא בהצעה ללמוד עימו תורה, אך הגאון סירב מכיוון שלא רצה קיצורי דרך. הגאון אומר שהמלאכים נקראים "עומדים" מכיוון שאין להם מצוות לקיים ולכן אין להם המשכיות. אך יהודי נקרא "מהלך" כי מקיים מצוות, ומצווה גוררת מצוה והולך מחיל אל חיל. אמר הגאון, אם אלמד עם אליהו הנביא אהיה בבחינת עומד, אך ברצוני להגיע לדרגת "מהלך" שעל ידי התעמקות בתורה יתגלו לי דברים חדשים נוספים. וכך גם על כל יהודי לצלול בעומקה של תורה ולא לנסות לחפש קיצורי דרך.

כאשר הקב"ה רואה שהזמן יקר בעיני האדם הוא עוזר לו לשמר אותו ולנצלו כראוי. ראיתי במו עיני שמורי ורבי הגאון רבי חיים שמואל לופיאן זצוק"ל כאשר רצה ללמוד סוגיא מסוימת היה נפתח לו הספר בדיוק במקום המתאים, וחשבתי שבדאי מן השמים רצו לחסוך לו את זמן החיפוש משום שהיה מייקר את זמנו. כמו כן מסופר על הגאון רבי אלחנן וסרמן זצוק"ל שבנו קנה לו נעלים עם שרוכים, הגאון רבי אלחנן מאן ללבושם מכיוון שחש על הזמן המתבזבז בקשירת השרוכים.

"בדרך שאדם רוצה לילך מוליכים אותו" (מכות י, ב), או שמאריכים לו את הדרך כי בזה מתרבה לו השכר, או שמקצרים אותה, הכל תלוי במידת האכפתיות של האדם כלפי הזמן הנתון בידי.

חיים בפרשה

"כי את כל הארץ אשר אתה ראה". (יג טו)

הנה ידוע כי שיעור חוש הראות הוא מוגבל באדם את אשר ישיג לאור השמש. וכאן עשה לו ה' נס שנתקרבו קצות הארץ וראה הכל, ובאמצעות הדבר החזיק בכל הארץ, כי אין לך חזקה גדולה מזו שיעתק צור ממקומו להתקרב לפני אדוני הארץ. ולא ירחיק דעתך דבר זה, כי מצינו שקפצה הארץ לעבדו (ב"ר נט יא) וגם נקפלה תחת בניו.

מן המעיין

"ויקה אברם את שרי אשתו ואת לוט בן אחיו

ואת כל רכושם אשר רכשו". (יב. ה)

כלום היוצא מעיר לעיר צריך לפרש שהלך עם אשתו וקנינו, וכי יעלה על הדעת שהיה מניח את נכסיו ואשתו וילך לדרכו.

אמנם הענין הוא, כותב בספר "בעלי ברית אברם", לפי שמדרך העולם שאדם שירצה להעתיק עצמו ממקום למקום לדירת קבע, הנה ילך הוא לבדו תחילה, לתור המקום אם יישר בעיניו. ואח"כ חוזר ומביא את אשתו ורכושו.

אמנם אברהם ע"ה כשאמר לו השי"ת "לך לך", מיד גמר בלבו לקיים מצותו ית'. ולהגיד שבחו אמר "ויקה אברם את שרי אשתו". כאילו כבר הלך לשם וישר המקום בעיניו.

"וינגע ה' את פרעה נגעים גדלים ואת ביתו". (יב. יז)

נגעים גדולים ואת ביתו - ראשי תיבות 'גונב':

ורמז יש בזה, כפי שמביא הרב "משיב דברים"; כלומר על אשר גנב פרעה את אהובו של הקדוש ברוך הוא, והוא יתברך שמו תבע את עלבונו.

"ומלכי צדק מלך שלם הוציא לחם ויין והוא כהן לאל עליון". (יד. יח)

וכי משום שמלכי צדק נתן לחם ויין, הוא כבר נהפך לכהן?

ביאר זאת החתם סופר זצ"ל על פי דברי רבי ברכיה במסכת יומא (דף עא.): הרוצה לנסך יין על גבי המזבח, ימלא גרונו של תלמידי חכמים יין. ועוד מובא בחז"ל (חגיגה יז): ששולחנו של אדם מכפר, אם השולחן הוא לפני ה' ותלמידי חכמים מסובים עליו.

נמצא אפוא כשהיין והלחם הם כנסכים וכקרוב, ממילא בעל הבית הוא כהן. וזהו א"כ הקשר בין הדברים: "ומלכי צדק מלך שלם הוציא לחם ויין" - לפני אברהם ושומרי מצוותיו. ומי לנו תלמיד חכם גדול מאברהם, וממילא נעשה הלחם כקרובן והיין כנסכים - והוא נעשה כהן לאל עליון...

"ומלכי צדק מלך שלם הוציא לחם ויין והוא כהן לאל עליון". (יד. יח)

פעם אחת כשהרה"ק רבי מאיר מפרמישלאן זצ"ל המתיק סוד עם הגאון רבי שלמה קלוגר זצ"ל, אמר לו כי בפרשת לך לך כתוב: "ומלכי צדק מלך שלם הוציא לחם ויין והוא כהן לאל עליון". ואמרו כי מלכי צדק הוא שם בן נח שנהג ישיבה גדולה את בית מדרשו של שם ועבר. בבית מדרש זה למד יצחק אבינו, ואחרי העקידה שב אליו, שם למד גם יעקב אבינו ארבע עשרה שנה.

לעומתו היה אברהם אבינו כולו מעשים טובים. ושני גדולים אלה, כשנזדמנו יחד, לא הסתפקו במה שיש להם, אלא כל אחד רצה ללמוד מחברו כדי להגיע לשלימות נוספת.

וזהו פשוטו של מקרא: "ומלכי צדק מלך שלם הוציא לחם ויין" - מלכי צדק למד מאברהם את המידה של הכנסת אורחים (לחם ויין) "והוא" - אברהם, למד ממלכי צדק את עניין "כהן לאל עליון", את הדרך איך לעסוק בתורה ובעבודה.

מסילות לאמונה

חשבתם פעם, קוראים יקרים, לשם מה יש לנו שתי אוזניים?

האם לא די לנו באוזן אחת כזו שממוקמת במרכז הראש, כפי שהפה נמצא במרכז הפנים?

ובכלל, מדוע לא מספיק לנו סתם נקב שדרכו יכנסו גלי הקול אל תעלת האוזן, לשם מה צריך את הגוש המוזר למראה הנקרא 'אפרכסת', בסמוך לנקב של כל אוזן?

רופאים כירורגים רבים מתפרנסים בכבוד ומפרנסים עוד תעשייה שלימה בתחום, מיצורים רבים הסבורים כי אוזניהם אינם משתלבות ב'לוק' הטבעי שלהם. ההופעה החיצונית אינה מושלמת, אלא לאחר שיבוצעו תיקונים ומקצה שיפורים במבנה האזניים המתנשאות כחומה כלפי צידן האחורי ופתוחות לגמרי מצדן הקדמי.

כיהודים מאמינים הנשענים על חכמתו של בורא העולם בהנהגת הבריאה, יודעים אנו כי לכל פיסת עור בגופינו, ישנה מטרה ברורה ומוצדקת. כבר קראנו והתוודענו בשבוע האחרון על התפקידים שאותם ממלאים הגבות, הריסים, הדמעות ושאר אביזרי הצילום שבמצלמת העין. השבוע נעסוק אפוא בחכמת הבורא באיבר החשוב - זה שמקפל בתוכו את כל איברי האדם - ואולי על כך במאמר נפרד בבה העת בעזרת השי"ת: האוזן.

על הצורך בשתי אזניים ועל המיקום המיוחד שלהם, משיב הרב זמיר כהן שליט"א בספרו 'הצופן', בדרך משל:

נתאר לעצמנו חייל הנמצא בלילה בעמדת שמירה. כל האזור חשוך ושומם ושקט מוחלט שורד מסביב. לפתע נשמע רשרוש מימין, והנה הוא פונה מיד לכיוון מקור הרעש.

מנין ידע החייל שהרשרוש הגיע מצד ימין?

פשוט מאד! האוזן הימנית שמעה את הקול שבריר שניה לפני האוזן השמאלית וגם בעוצמה חזקה יותר, והיא העבירה מיד את המידע למוח. המוח אשר קיבל מידע ראשוני על רשרוש חשוד מ'המקלט' הממוקם בימין, מורה תיכף למערכות הראיה לפנות לכיוון זה, ולכל מערכות הגוף האחרות להיכנס לכוננות-על.

המוח ניתח את המצב במהירות אדירה, הגדיר את הבעיה, העלה ממוחסני הזיכרון במעלית-בזק את הוראות המטכ"ל להתנהגות במצב כזה, והורה למערכות רבות, וביניהן מערכות

שרירי הידיים והדיבור כיצד לנהוג.

לעומת זאת, אם הרשרוש יגיע מצד שמאל, תשמע זאת האוזן השמאלית לפני הימנית ובעוצמה חזקה יותר. אם הרשרוש יגיע מלפנים, הרי ששתי האוזניים תשמענה אותו באותו זמן ובאותה עוצמה.

ומה יקרה כאשר הרשרוש יבוא מאחור? כיצד נדע לזהות זאת?

מתברר כי לשם כך תוכננה אפרכסת האוזן בצורתה הנוכחית: האפרכסת פתוחה מצד הפנים ומתנשאת כחומה מן הצד האחורי, וכך היא יוצרת מעין 'צל' שמיעתי על הקול הבא מאחור, והמוח מזהה את המיקום המדויק על פי 'צל' זה.

הרי לנו התכנון הנפלא שבעיצוב המבנה החיצוני של מערכת השמיעה.

איברי האדם - כלי שרת

עיקר אהבה שיאהב את עצמו גופו ונשמתו, צריך שיהא נמשכת מאהבת בוראו, כמו שאדם אוהב את כלי תשמישו ומקפיד עליהם שלא יטנפו ולא ישברו מפני שאוהב את עצמו ורוצה להשתמש בהם, כך יקפיד על גופו ונשמתו יותר ויותר שלא יטנפו ולא ישברו, שהם כלי שרת לשרת בהם לפני האדון ה'. וזה יהיה כל כונתו בשמירת גופו ונשמתו, ויכלכל דבריו במשפט, והי יהיה בעזרו והיה אדירו.

(פלא יועץ)

רפואה לליקויים

וכמה מילים על חכמת הבורא בתהליך השמיעה.

גלי הקול החדרים לתעלת האוזן הולמים 'כפטיש המכה בסדן', כאשר האנרגיה המכנית של התנודות מגיעה אל האוזן הפנימית והיא ממירה אנרגיה זו לאנרגיה אלקטרו-כימית של פעילות עצבית בשפה המובנת למוח.

אולם אם כל קול היה מגיע לאזני האדם,

היה האדם נחרש מהרעש שבתוך כלי התוף, ולכן ברא השי"ת בחסדו הנפלא חצוצרת "אוסטכיום" - שהוא מלא בריר נוזלי הבולע וממתן את כוח ההלם שבקול.

צינור דקיק נוסף מזרים אויר אל חלקו הפנימי של האוזן, ותפקידו להשוות אל לחץ האויר בתוך האוזן. ללא פעולה זאת פשוט לא נוכל לשמוע כמעט כלום. (נוכל לחוש בתופעה זו כאשר אנו יוצאים משהות ממושכת בתוך הים, לאחר שחייה וצלילה בים, או כשאנו עולים במעלית לקומה גבוהה מאוד, בנסיעות או בטיסות. לפתע אנו 'מאבדים' את חוש השמיעה וחשים צורך לבלוע הרבה אויר לגוף - כדי להשוות את לחץ האויר שבתוך האוזן הפנימי).

תהליך מופלא ביותר.

לאוזן יש יכולת מיוחדת להבחין בין קולות שונים ואפילו לזהות שני אנשים המשווחים מבלי שנראה אותם מדברים, כך שעל פי הקול נדע מי אמר ומה אמר. ההסבר המדעי לכך הוא שבחלקו הפנימי של האוזן יש שבלול שבו מתוחים ליפים (סיבים) אשר מספרם מגיע ל 20.000 ואורכם מגיע עד חצי מ"מ. סיבים אלו דומים בתכונתם למיתרי הפסנתר המקבלים את הדף הקול ומשמיעים לאדם במוחו את מה ששמע באוזנו, סיבים אלו מבחינים ב 400.000 קולות שונים! ואדם שסובל - חלילה - בליקוי אפילו קטן, בחלק מהסיבים הללו, ממילא הוא לוקה בשמיעתו ונזקק לטיפול רפואי.

הסיבה לליקויי שמיעה נובעת בשל מחלה זיהומית, חשיפה לרעש (שמייצרים לנו המנגנים בחתונות ומזיקים לציבור הרחב, שמיעת מוזיקה באוזניות בווליום גבוה במשך תקופה ארוכה), גנטיקה במשפחה ועוד. כל אלה יוצרים פגיעה הדרגתית בשמיעה ובחסדי הבורא - הרופא כל בשר ומפליא לעשות, יש כמה פתרונות שיקומיים הכוללים ניתוחים, מכשירי שמיעה ועזרי שמיעה כאלה המוצנעים לגמרי בתוך תעלת השמע (לנשיא האמריקני לשעבר ביל קלינטון, היו 2 כאלה כבר מגיל 45), וכאלה נמצאים בפתח התעלה, או מורכבים על האפרכסת, מאחורי האוזן.

שערי החכמה שנפתחו באלף השישי, הביאו את טובי המדענים לסייע לאותם בני אדם ששמיעתם נפגעה בשל נזק חמור לאוזן הפנימית (פגיעה בשבלול). בהנדסה מתוכחמת יצרו המדענים 'שתל שבלול' - הכנסת אלקטרודה לתוך השבלול המחליפה את פעולת האוזן הפנימית ומעבירה למוח את העיבוד העיצבי של השמיעה. שתל השבלול הוא האיבר המלאכותי הראשון והמתקדם ביותר המסוגל להחליף בהצלחה ניכרת איבר אנושי ואף להפוך חרש לשומע.